

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/165/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117204679
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2117204679.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1) Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X, I., 2) G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X, I., o zaplatenie 30.614,26 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 19Csp/41/2017-58 zo dňa 23. marca 2018, v časti v ktorej súd žalobu zamietol, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu I. inštancie sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaným 1) a 2) s a právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým odsekom výroku žalovaných 1) a 2) zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 30.614,26 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 13.05.2016 do zaplatenia pričom súd povolil žalovaným 1) a 2) splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 800 eur splatných vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok. Druhým odsekom výroku vo zvyšku žalobu zamietol a tretím odsekom výroku rozhodol o trovách konania tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd po citovaní § 497, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) rozsudok vecne odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal súd preukázaný skutkový stav tvrdný žalobcom, ktorý nebol v konaní sporný, preto uložil žalovaným 1) a 2) povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 30.614,26 eura, ktorá pozostáva z istiny vo výške 29.489,41 eura, úroku vo výške 6,69 % ročne do 12.05.2016 vo výške 819,85 eura a poplatkov do 12.05.2016 vo výške 305 eur. Súd povolil žalovaným splácať dlh v splátkach tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti rozsudku, keď žalobca súhlasil s takýmto spôsobom splácania dlhu. Súd nevyhovel žalobe v celom rozsahu čo sa týka nároku na zaplatenie úroku vo výške 6,69% ročne zo sumy 29.489,41 eura od 13.05.2016 do zaplatenia, t.j. za obdobie po zosplatnení úveru a v tejto časti žalobu zamietol, keď sa plne stotožňuje s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015: „Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však

príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 OZ, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 OZ robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vlády. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) OZ.“

2. Nakoľko žalovaní 1) a 2) nezaplatili dlžnú sumu žalobcovi v lehote splatnosti, keď úver bol zosplatnený ku dňu 12.05.2016, nasledujúcim dňom sa dostali do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobca má právo na úrok z omeškania, ktorý si uplatnil v súlade s § 369 ods. 1 ObZ, keď výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky ku dňu 13.05.2016 bola 0 %.

3. Žalobca bol v konaní úspešný (neúspech mal len v nepatrnej časti príslušenstva) preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 255 ods. 1 a 2 a podľa § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca v časti, v ktorej súd žalobu zamietol z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

5. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovaným 1) a 2) povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 30.614,26 eura, s 6,69 % ročným úrokom za úver zo sumy 29.489,41 eura od 13.05.2016 do zaplatenia s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 30.614,26 eura od 13.05.2016 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázaný skutkový stav tvrdený žalobcom, ktorý nebol v konaní sporný, preto uložil žalovaným 1) a 2) povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 30.614, 26 eura, ktorá pozostáva z istiny vo výške 29.489,41 eura, úroku vo výške 6,69 % ročne do 12.05.2016 vo výške 819,85 eura a poplatkov do 12.05.2016 vo výške 305 eur. Súd povolil žalovaným splácať dlh v splátkach so súhlasom žalobcu. Súd nevyhovel žalobe v časti uplatneného nároku na zaplatenie úroku vo výške 6,69 % ročne zo sumy 29.489,41 eura od 13.05.2016 do zaplatenia, t.j. za obdobie po zosplatení a v tejto časti žalobu zamietol s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015.

6. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil.

7. Pri posúdení právneho vzťahu je podľa názoru žalobcu potrebné aplikovať § 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru (§ 1 ods.2). Zmluvu o úvere upravuje § 497 ObZ. Žalobca poukazuje na § 502 ods. 1 ObZ, podľa ktorého je dlžník od doby poskytnutia peňažných prostriedkov povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Dlžník je teda povinný s vrátením poskytnutého úveru zaplatiť aj dojednané úroky a to do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. Obdobne túto povinnosť možno vyložiť k ustanoveniu § 503 ods. 3 ObZ. Úrok za úver predstavuje teda odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky a záver súdu prvej inštancie o nepriznaní úroku za úver po odstúpení sa prieči nielen zákonnej úprave, ale aj samotnej podstate úverového vzťahu. Na tomto mieste považuje žalobca za nevyhnutné poukázať na rozdiel nazerania právnej teórie na úrok za úver a úrok z omeškania. Kým úrok za úver, ako je už aj vyššie uvedené, predstavuje odplatu za užívanie istiny, úrok z omeškania predstavuje zákonnú sankciu, ktorú veriteľ môže požadovať aj keď zmluvou dojednaná nebola. V nadväznosti na uvedené teda uplatnenie nároku na úrok z omeškania nevyklučuje aj uplatnenie nároku na úrok za úver, existencia týchto právnych inštitútov popri sebe nie je vylúčená. Tento postup je v súlade aj s § 517 ods. 2 OZ, podľa ktorého ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania. Ustanovenie § 517 OZ nevyklučuje uplatnením úroku z omeškania nárok na dohodnutý úrok až do vrátenia poskytnutých prostriedkov. V prípade, ak by porušením povinnosti dlžníka, v dôsledku ktorého žalobca od zmluvy odstúpil, zanikol veriteľovi nárok na zaplatenie úrokov za úver, dlžník by prakticky porušením povinnosti získal pre neho výhodnejšie postavenie, nakoľko by sa „zbavil“ povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie. Podľa názoru žalobcu je akékoľvek konanie, ktoré porušuje povinnosť a tým spôsobuje výhodu v rozpore s dobrými mravmi a nemala by mu právna ochrana prináležať. Preto zamietnutie nároku na úrok vo výške 6,69 % ročne po vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 2935109502 zo dňa 09.10.2013 nie je založené na správnom právnom posúdení veci. Iné sankcie ako napr. zmluvné pokuty a pod. v spotrebiteľských zmluvách súdna prax kvalifikuje ako neprijateľné zmluvné podmienky, takže v právnej úprave spotrebiteľských zmlúv neexistujú mechanizmy, ktoré by boli prevenciou ale aj sankciou, pre skupinu spotrebiteľov porušujúcich svoje povinnosti. Žalobca poukazuje aj na samotný zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý sám predpokladá platenie úrokov za úver až

do samotného splatenia istiny. V zmysle § 13 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z. ak spotrebiteľ uplatní právo podľa odseku 1 (odstúpenie od zmluvy), je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny. Žalobca v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsiahlu judikatúru, podľa ktorej boli žalobcom priznané aj úroky, napr. uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/1443/2015 zo dňa 29.09.2017, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/239/2015 zo dňa 28.01.2015, uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo/143/98, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Cob/403/2015 zo dňa 16.12.2015, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/5/2016 zo dňa 30.03.2016.

8. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal žalobcovi právo aj na zaplatenie úroku za úver vo výške 6,69 %ročne zo sumy 29.489,41 eura od 13.05.2016 do zaplatenia.

9. Žalovaní 1) a 2) sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania na súde prvej inštancie, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa s odôvodnením súdu stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

12. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia 30.614,26 eura s príslušenstvom (úrokom a úrokom z omeškania špecifikovaným v žalobe) na základe uzavretej medzi stranami sporu dňa 09.10.2013, na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 30.000 eur. Z dôvodu, že žalovaní 1) a 2) si neplnili svoje povinnosti z uzavretej zmluvy a úver nesplácali, žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru 12.05.2016. Žalovaní 1) a 2) tvrdené skutočnosti počas konania nenamietali, súd ich preto zaviazal na zaplatenie istiny, úroku do zosplatenia a úroku z omeškania v zákonnej výške, prvým odsekom výroku rozsudku, ktorý nebol napadnutý odvolaním žalovaných a preto nadobudol právoplatnosť a nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

13. Žalobca napadol odvolaní druhý odsek výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol v časti uplatneného úroku 6,69 eura od 13.05.2016 (t.j. po zosplatení) do zaplatenia. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo preto posúdiť, či bol záver súdu prvej inštancie o nepriznaní časti úroku správny. Žalobca podal odvolanie z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 písm. h) CSP).

14. Dôvod odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z neprávneho právneho posúdenia, je naplnený v prípade, ak na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (t.j. opomenul aplikovať príslušnú právnu normu), aplikoval nesprávnu právnu normu (t.j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú), obsah právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. Pri posudzovaní veci samej súd prvej inštancie vychádzal z § 497 ObZ, § 369 ods. 1 ObZ a § 517 OZ, tieto právne normy správne vyložil a podľa názoru odvolacieho súdu aj správne aplikoval. Žalobca v odvolaní nepoukazuje na žiadne iné ustanovenia zákonov, ktoré by súd nevzal do úvahy, resp. žalovaný nekonkretizuje, ktoré ustanovenie zákona súd prvej inštancie nesprávne vyložil a nesprávne aplikoval.

Nemožno sa stotožniť s právnym názorom žalobcu, že na danú vec bolo možné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože to vylučuje § 1 ods. 3 písm. d) citovaného zákona, podľa ktorého spotrebiteľským úverom nie sú úvery, ktorých účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti. Z bodu III. zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami sporu 09.10.2013 (č.l. 3) vyplýva, že žalovaným 1) a 2) bol úver poskytnutý za účelom modernizácie a obnovy bytu, rodinného domu, vrátane súvisiacich drobných stavieb alebo na udržiavacie práce na nich. Ak žalobca poskytuje úvery súvisiace s nadobudnutím alebo rekonštrukciami nehnuteľností nie je na tieto záväzkové vzťahy možné aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch, čo ale neznamená, že by nešlo spotrebiteľský vzťah, na ktorý je nevyhnutné aplikovať ustanovenia § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka a zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z.

15. Súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal úrok v súlade s rozhodovacou praxou súdov, pričom vychádzal z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, ktorého podstata spočíva v tom, že žalobca ako veriteľ by mal mať priznané úroky do doby, do kedy majú žalovaní ako veritelia právo splácať žalobcovi dlh v splátkach (ako odplatu za poskytovanú službu). Ak však žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, žalovaným zaniká ich oprávnenie dlžnú sumu splácať, vznikne im povinnosť zaplatiť zvyšok dlhu naraz, preto ďalej nevyužívajú službu žalobcu a nie sú oprávnení vracať dlh v splátkach. Z uvedeného dôvodu súdy dospeli k záveru, že úrok (ako odplata za poskytovanú službu) patrí veriteľovi do zosplatnenia úveru. Je potrebné súhlasiť s názorom žalobcu vyslovenom v odvolaní, že rozhodovacia prax súdov nie je rovnaká a z niektorých rozhodnutí vyplýva, že sú žalobcom priznávané popri úrokoch aj úroky z omeškania. Na to, aby bolo možné definitívne prijať niektorý zo záverov, je potrebné odpovedať na podstatnú otázku, od kedy nastávajú účinky zosplatnenia úveru (ale aj napr. odstúpenia od zmluvy), ďalej ktorý kódex sa má aplikovať v prípade dualistickej právnej úpravy a konečne, či dohoda o povinnosti spotrebiteľa platiť zmluvné úroky po splatnosti pohľadávky až do konečného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov bez ohľadu, kedy sa tak stane, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zložitost' záverov o neprijateľnosti akejkoľvek zmluvnej podmienky vyplýva okrem iného z potreby vyrovnanie sa so všetkými okolnosťami v čl. 4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Článok 4.1., bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Okolnosti na tento účel môžu byť v každej veci rozmanité. Ak sa dospeje k stanovisku, že povinnosť platiť úroky dohodnuté ako cena za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi aj po splatnosti pohľadávky do konečného vrátenia istiny bez ohľadu, kedy sa tak stane, vyplýva priamo zo zákona, malo by to význam pre vykonávanie súdnej kontroly takejto zmluvnej podmienky z hľadiska jej odklonu od dikcie zákona podľa rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-415/11 (článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve“. Inými slovami povedané, na zohľadnenie záverov z rozsudku má relevanciu právna otázka, či Slovenská republika má ustanovenie zákona o povinnosti dlžníka platiť problematické úroky, aby sa dalo posúdiť vo vzťahoch medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi, či sa zmluvná podmienka o takýchto úrokoch od takéhoto zákonného ustanovenia odkláňa. Ak sa dospeje k záveru o existencii zákonnej úpravy o povinnosti dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania na neurčitú dobu až do vrátenia istiny, ostáva sporným, či takáto povinnosť neodporuje princípom újného práva. Žalobca sa v odvolaní nevyjadruje k sporným právnym otázkam v danom prípade a podľa názoru odvolacieho súdu na uvedenú spornosť posudzovania nároku úrokov popri úrokoch z omeškania by mal reagovať Najvyšší súd SR zjednotením rozdielných prístupov k rozhodovaniu vo veciach súdmi nižších stupňov.

16. V súlade s vyššie uvedeným bolo možné dospieť k záveru, že vzhľadom k dôvodom a rozsahu podaného odvolania nebol naplnený dôvod odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci.

17. Dôvod odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je potrebné vykladať tak, že v procesnom postupe súdu sa vyskytlo akékoľvek pochybenie súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie

súdu. Príkladom takejto vady môže byť nesprávne realizovaná poučovacia povinnosť súdu (ak bola realizovaná v užšom rozsahu ako stanovuje zákon), pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napríklad vykonanie nezákonne získaného dôkazu, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193 CSP), alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (§ 194 ods. 2 CSP) a pod. Z uvedeného vyplýva, že musí ísť o konkrétnu vadu konania, na ktorú odvolateľ vyslovene poukáže v odvolaní a zároveň musí mať táto vada za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobca v odvolaní nepoukazuje na žiadnu konkrétnu vadu v konaní spôsobenú súdom prvej inštancie, preto nebolo možné dospieť k záveru, že existuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP.

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

19. V odvolacom konaní úspešným žalovaným vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP v odvolaní neúspešnému žalobcovi. Žalovaným 1) a 2) však trovy odvolacieho konania nevznikli, preto žalovaným odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).